

ADRIAN IVANITCHI

data nașterii: 15 septembrie 1947, Sighișoara

studii:

- ✓ Școala Tehnică de Arhitectură și Construcția Orașelor – București (1965 – 1967)
- ✓ Facultatea de Filologie – Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca (1975 –

1980)

profesie: compozitor, textier, interpret

instrumente: chitară; clape

activitate:

✓ înființează formația „Coral” (în componența inițială: Titi Stanciu – clape, Gabi Mărgărint – tobe, Nelu Olteanu – bas, Călin Ungureanu – chitară solo, vocal, Adrian Ivanițchi – chitară, solist vocal, Radu Stoica – vocal) - 1966

✓ în perioada iunie – septembrie cântă cu formația „Sideral” la Barul „Miorița” din Mamaia (componența: Mugur Winkler – chitară solo, Liviu Tudan – bas, Mircea Drăgan – clape, Fane Mihăiescu – baterie, Adrian Ivanițchi – chitară, solist vocal) -1967

✓ cântă în formația „Sfinx” Casa de Cultură „Mihai Eminescu” din București (componență: Octav Zemlicka – chitară solo, Bibi Ionescu – bas, Sergiu Zagardan – tobe, Petrică Iordache – sax, Idu Barbu – clape, Adrian Ivanițchi – chitară, vocal) – octombrie 1967 – februarie 1968

✓ cântă pentru puțină vreme într-o formație alcătuită din Dorin Liviu Zaharia – vocal, Mihai Munteanu „Mișone” – chitară, Sandu Mangeac – tobe, Adrian Ivanițchi – clape, chitară, vocal (1967)

✓ formația „Melody” – la Sighișoara (1969 – 1970)

✓ renunță la muzica rock în favoarea folk-ului

✓ proiect LP cu Dorin Liviu Zaharia: „Horoscopul d-lui GENUINE”

✓ Festival folk la Sighișoara (cu Mircea Florian și „Ceata Melopoică”, Nicu Vladimir, Marcela Saftiuc și Traian Cosma, Dorin Liviu Zaharia, Gigi Niță; prezentatori – Florin Silviu Ursulescu și George Stanca) – martie 1974

✓ debut în Cenaclul „Flacăra” (octombrie 1974)

✓ pleacă din Cenaclul „Flacăra” din proprie inițiativă (1981)

✓ înființează formația „Bastion” la Sighișoara care activează și în prezent (1982)

✓ după 1990 – participă la festivalurile de muzică folk „Chitara de Argint” – Reghin, „Floare de Ger” Calafat, „Toamnă Sibiană” – Sibiu, „Clepsidra Iernii” – Zalău, „Cetate Seculară” – tvr

✓ ș, Festivalul de Artă Medievală - Sighișoara.

premii:

✓ Marele Premiu al Cenaclului „Flacăra”

✓ 4 locuri I la secțiunea folk a Festivalului „Cântarea României”

✓ 2 locuri I cu formația „Bastion” la secțiunea rock a Festivalului „Cântarea României”

✓ Premiul pentru întreaga activitate – Festivalul Național de Muzică Folk „Om bun” – București – 1998

DISCOGRAFIE

☉ **GOLD FOLK vol. 2** (1994) - compilație

Arsura

muzica: ADRIAN IVANITCHI

versurile: ADRIAN POPESCU

interpretarea: ADRIAN IVANITCHI (chitară acustică; voce)

☉ **AMINTIREA PARADISULUI** (1998):

1.Arsura; 2.Cîntec de iarnă; 3.Rondelul sfintei fără sfînt; 4.Lungul drum; 5.Amintirea paradisului; 6.Echinox; 7.Balada doamnei Alice care a murit de vis; 8.Rondelul jucătorului pierit; 9.Duminica; 10.Floare de ger; 11.Scrumbia afumată; 12.Fișă personală; 13.Balada trecerii reparatei; 14.Amiaza; 15.Jeu d'amour; 16.Balada gureșei Coquette

muzica: ADRIAN IVANITCHI

versurile: ADRIAN POPESCU (1;10); ADRIAN PAUNESCU (2;12) LEONID DIMOV (3;8); ADRIAN IVANITCHI (4;6;7;9); CHARLES CROSS (11); EMIL BRUMARU (13); AUREL SOROBETEA (14); CEZAR IVANESCU (5;15); HORIA BADESCU (16)

interpretarea: ADRIAN IVANITCHI - chitară; voce; MIHAI POPEAN – clape; SANDY DEAC - chitară (2;4)

orchestrațiile: MIHAI POPEAN

LUPTA CU INERTIA

-De ce ți se spune Puiu?

-Cred că asta vine din copilărie. Probabil mama îmi spunea „puiul mamei” și eu am reținut, iar cînd mă întreba cineva cum mă cheamă, probabil că răspundeam Puiu, și așa mi-a rămas numele. Nu-mi mai aduc aminte, a trecut mai mult de o jumătate de secol...

-E bine, e rău că a trecut această jumătate de secol? Cum a fost ea?

-Nu știu... Nu este bine în nici un caz. Tare aș fi vrut ca tinerețea mea să se fi întîmplat într-un climat cum este cel de acum.

-Crezi că te-ai născut prea devreme?

-Da, m-am născut prea devreme. Imi aduc aminte că, în ultimul an de liceu, la noi în clasă a venit un scriitor care se cheamă Mihai Stoian, după care a făcut o carte în care erau publicate datele unor chestionare pentru tinerii din acel an. Cartea s-a numit „Reporter în anchetă”. Printre alte întrebări erau și unele de genul „Cînd ai fi vrut să te naști? Acum sau în anul 2000?” sau... „Cînd ai fi vrut să trăiești? Acum, în anul 2000, sau în trecut?” Eu am răspuns că aș fi vrut să trăiesc în trecut, pentru că în anul 2000 oricum voi ajunge și voi ști cum va fi... Uite că suntem aproape în anul 2000, dar nu știu ce a fost înainte decît din ceea ce scrie în cărțile de istorie...

-Ai fi fost curios să vezi cum arăta viața din orașul tău, din Sighișoara, din cetate, acum nu știu cîte secole?

-Da, sunt convins că era fabulos. Sigur, Sighișoara este astăzi un oraș mai puțin important. Poate prin Festivalul de Artă Medievală, prin faptul că este un oraș cu totul deosebit, ar trebui să aibă o faimă extraordinară, nu numai în țară, ci și în toată Europa, în toată lumea. Deocamdată, sigur, noi suntem taxați drept un oraș de provincie (în care, totuși, se întîmplă multe lucruri interesante, oamenii sunt cît de cît civilizați – să spunem așa) dar viața la Sighișoara, în partea ei de glorie a fost, probabil, cu mult înainte de vremurile

noastre...

–Da, anul trecut când am fost și eu la festival, mă plimbam prin cetate și încercam, închizînd ochii, să-mi imaginez „trecute vieți de doamne și domnițe”...

–... de cavaleri și domnișoare... Dar, uite, ce era frumos (între timp am citit destule lucruri despre vremea de atunci a Sighișoarei) era că avea o viață economică înfloritoare. Vreau să-ți spun că era un oraș care, deși trăia în Evul Mediu când, hai să spunem că nivelul de trai era altul, totuși, atunci se întîmplau multe acte culturale. Veneau orchestre în turnee, era o viață spirituală și bisericească (pentru că aici, în Sighișoara, trăiesc ortodocși, catolici și protestanți, de toate religiile) cu tradițiile ei, cu lucrurile ei frumoase și cele care țin de viața spirituală a unui oraș. Așa a fost și la noi.

–Hai să încercăm să facem legătura între artă plastică, arhitectură, design, filologie și muzică, în ceea ce te privește.

–Sigur, poate că eu am fost un spirit mai umanist, așa... am vrut să fiu un tip enciclopedic, să văd și să înțeleg, să cunosc lucruri care țin de domenii cât mai diverse. Din cauza asta m-am „dedat”, așa, literaturii și artelor – hai să spunem – încă din tinerețe. mi aduc aminte că prin clasa a noua (asta se întîmpla prin '62) am descoperit revistele literare. Citirea și colecționarea acestor reviste a durat foarte mulți ani, pînă prin '90. Am cumpărat tot ce s-a putut, am avut zeci și sute de reviste literare pe care le-am colecționat zeci de ani...

–Aveai cea mai tare colecție, din oraș, cel puțin...

–Ei, probabil nu numai din oraș. Dintre persoanele particulare, probabil aveam mai mult decît majoritatea cetățenilor țării, să zicem, sau a celor care se ocupau... Sigur, mai puțin decît anumite biblioteci, exceptînd chiar biblioteca din Sighișoara, care nu avea... Din păcate a trebuit să le dau la o firmă de recuperare a hîrtiei pentru că nu mai aveam unde să le țin. Aveam zeci de mii de exemplare care îmi ocupau podul și pivnița, și toate demersurile mele făcute pentru a dona această colecție, s-au lovit de indiferența (dacă nu refuzul) unor instituții care ar fi putut beneficia de ea. Am rămas însă cu biblioteca și pot să spun că am vreo zece mii de volume și toată colecția „Secolul XX”... Dintre reviste a rămas singura...

–Si se pare că ai cea mai mare colecție de volume de poezie din Sighișoara...

–Da, într-un fel da, fiindcă împreună cu prietenii mei, profesori foarte buni astăzi, am făcut un cenaclu care s-a numit „Agora”, sub egida căruia am organizat și un festival care prin anii '82, '83, '84 a avut un impact extraordinar de mare în țară. Făceam un festival de poezie cu totul și cu totul nonconformist, la care veneau toți poeții generației '70 – '80 și citeau poeziile care în nici un caz nu puteau fi publicate nicăieri. Era singurul loc unde ei puteau citi așa ceva. Trei zile cît dura acest festival în fiecare primăvară, era o nebunie de... artă, de cultură, de spirit și bine-nțeles de critică, fiindcă, pînă la urmă, acele poezii aveau o tentă socială extraordinară! Erau antipartinice, antistatale, anti... orice.

–Partea a doua, partea a doua, arhitectura...

–Arhitectura a fost un vis drag al meu încă dinaintea terminării liceului. Am încercat la arhitectură prin '67, după ce am terminat școala tehnică de profil, am fost foarte aproape de a intra la Institut, n-am intrat și lucrul ăsta m-a dezamăgit. Sigur, pe vremea aceea capacitățile erau testate cu totul altfel. De exemplu, eu tot cădeam la examenul de fizică, la care nu eram prea tare.

–Bănuiesc eu că la mecanică era povestea...

–La mecanică, într-adevăr, cu frecări, cu pante... Din cauza asta am și renunțat și mi-am spus bine, mă voi îndrepta spre filologie. Este adevărat însă că au trecut cîțiva ani; am dat la toate secțiile posibile, pînă la urmă am intrat la Cluj în 1975, la zece ani după terminarea liceului. Trebuie să-ți spun că între timp lucram, mergeam la examene de două

ori pe an și am terminat facultatea cu toate că am făcut un an mai mult (la fără frecvență și pe vremea aceea se făcea cu an mai mult decât la zi) și mi-am dat licența cu o lucrare interesantă din literatura onirică. Era din Kafka, mi-a plăcut foarte mult.

–*Ce legătură avea cu italiana?*

–A, nu, italiana era limba secundară, ca dovadă că eu nici acum nu o știu foarte bine, sau că o știu, dar nu o frecventez. M-am ocupat de literatura asta fantastică și de scriitorii italieni care au mers pe ideea asta, dar teza mea de absolvire a fost din Kafka, așa cum îți spuneam.

–*Și cu chitara, cu muzica?*

–La chitară am început să cânt pe la începutul liceului, prin clasa a noua. În Sighișoara erau câțiva sași (adică acum mai sunt câțiva, atunci erau destul de mulți) care cântau la chitară și mie mi-a plăcut foarte mult să-i ascult.

–*Cântau în trei a patra, eins, zwei, drei, eins, zwei, drei...*

–Cântau ei și alte lucruri, cântau și rock-uri... Erau și rock-uri din repertoriul lui Elvis, dar cu texte în limba germană.

–*Genial!*

–Da, cântau șlagăre care se cântau în Germania. Imi plăcea cum sunau, problema nu era în ce limbă se cânta, problema era de ritm. Și așa am furat de la ei câteva acorduri și ulterior am progresat. În '65 am venit la București...

–*Unde ai fost coleg cu Mircea Vintilă, la Școala Tehnică de Arhitectură...*

–Nu, eu sunt mai mare decât Vintilă. Știi cu cine am fost coleg? Îți spun eu: cu Aurelian Andreescu. El era în anul doi sau trei la una dintre secții când eu intram, în '65. Așa, atunci, cu un băiat din Arad, Călin Ungureanu, cu Radu Stoica (el a cântat după aceea cu „Mondial”) și cu un băiat student la Arhitectură, Titi Stanciu, am format ceea ce s-a numit formația „Coral”. În anul '66 cred că s-a întâmplat asta și noi cântam în cămin, pe la balurile Arhitecturii, mult mai târziu și în Club „A”... În '67, după ce am ratat (pentru câteva sutimi) ultima dată examenul de admitere la Arhitectură, l-am cunoscut pe Mugur Wincler. El cânta cu formația „Sideral” care avea o componență extraordinară: la orgă era Mircea Drăgan, la bas era Liviu Tudan, la chitară armonie Vlad Gabrielescu și la tobe Fane Mihăilescu. Ei, și în acel an, în locul lui Vlad Gabrielescu, care n-a putut să meargă la mare, am mers eu.

–*Dar cum ai început tu să cânți, pentru că de la asta plecașem?*

–Incepuse să-mi placă muzica de trupă, muzica rock. Sigur, ascultam, aveam atâtea exemple extraordinare...

–*De unde, pentru că posibilitățile de informare...?*

–Știi de unde am învățat eu muzică? De la posturile de radio. Ce se întâmpla: în ziua sau în săptămâna în care „Beatles”-ii, de exemplu, lansau o piesă, ea se găsea pe toate posturile, transmisă de zeci de ori. Eu, neavând magnetofon atunci, (de casetofon nici nu putea fi vorba, nu exista) ascultam piesa la mai multe posturi. Ascultam odată și ziceam: „este bună”. A doua oară încercam să scot ceva text, acolo, ceva versuri. Acum scoteam un vers, un rînd, după două zile altul, după o săptămână încă unul, și tot așa, într-o lună... Sigur, melodia o știam, pentru că „Beatles”-ii, de exemplu, au fost ușor de învățat, de prins, aveau, totuși, melodii accesibile. Și parcă și noi, cum să spun, eram dispuși să le învățăm. Prindeam repede orice, dar ca să știm amănunțele și, hai să zicem, orchestrațiile, era mai greu un pic. Ascultam un cântec de o sută de ori și în clipa în care aveam totul gata eram foarte mulțumit că puteam să-l cânt.

–*Deci cu bagajul ăsta ai ajuns la „Coral”.*

–Da, și cu ei am participat la un Festival al Arhitecturii de-a dreptul extraordinar, la care venea toată lumea bună din București. Noi cântam într-o sală, într-alta cântau

„Andantino”, în alta „Entuziaștii”, în alta „Sideral”-ul, iar publicul făcea un fel de circuit, pentru că toate acestea se întâmplau în același timp, simultan. Lumea se muta de colo colo în funcție de preferințe, de ceea ce se întâmpla. Sigur că și noi, în pauzele pe care le făceam mergeam să ascultăm și alte formații și tot așa.

–*Era un fel de târg de muzică, dacă pot să spun așa, cu oferta cântată pe viu?*

–Exact! Vezi că eu nu m-am gândit la asta. Era un târg de muzică și fiecare trupă punea la bătaie tot ce avea ea mai bun, ca să aducă publicul. Si era foarte important repertoriul și unii veneau cu piese românești, chiar dacă unele dintre ele erau pastişe sau parodii după piese străine, sau numai cu repertoriu străin, uneori cântat în românește. Imi aduc aminte, poate ții minte și tu, era o piesă a „Rolling Stones”-ilor pe care cei de la „Sideral” făcuseră un text românesc: „Veniți cu noi / Să dăm în câine cu-n pietroi”. Ei, uite, era deja primul pas, pentru că ei traduceau nefiind impusă treaba asta.

–*Si dacă tot m-ai adus aici, îmi aduc aminte, tot generația noastră a inventat, le-aș numi eu, parodiile fonetice după textele străine. Mă gândesc, de exemplu, la Dorin Liviu Zaharia (despre care o să și vorbim mai târziu) cum era „Vezi bine gard des n-ai” după „It’s been a hard day’s night” sau „Ogarul” după „Oh, Carol” și așa mai departe.*

–Sau „Elin oribil” după „Eleanor Rigby” a propos de numele șefului de la „Olimpic ’64”, Pichi Inglesis. Ei, și după ce s-a terminat festivalul am plecat, cum îți spuneam, cu „Sideralul” la mare, la barul „Miorița”. După o săptămână, vreau să-ți spun că s-a pus intrare, iar după o lună cea mai scumpă intrare de pe litoral. Atunci am cântat cu Anca Agemolu, Lili Bulaesi și Luminița Dobrescu. Din când în când venea la noi la masă o cântăreață foarte bună pe care Didina Stanciu și care mai târziu a devenit Dida Drăgan, pentru că s-a căsătorit cu Mircea. Era foarte supărată că nu avea contract la bar, ca celelalte, de care spuneam, care aveau un nume, dar ea nu era în program, deși cânta la fel de bine, sau dacă nu mai bine ca ele. Tot în anul acela a cântat pentru prima oară pe litoral și Aura Urziceanu. Atunci am făcut rost și de primul efect distors și am putut cânta...

–*Să nu-mi spui că „Satisfaction”, „Rolling Stones”...*

–Exact! Asta este! Stai puțin, dar noi nu aveam textul și m-am dus repede la Dorin Liviu Zaharia care cânta cu „Olimpic ’64” la „Perla”. Uite, mi-aduc aminte ca acum că l-am scris pe niște șervețele, acolo la bar...

–*In fine, cum ai trecut la folk?*

–După aventura de la mare cu „Sideralul”, în toamnă am cântat cu „Sfinx”-ul, iar o trupă foarte bună, cu Octav Zemlicica la chitară, Idu Barbu la clape, Sergiu Zagardan la tobe, Bibi Ionescu la bas, Petrică Iordache la saxofon și eu la chitară și vocal. Asta a fost pînă am plecat în armată, în ianuarie ’68. Fiind în armată mai veneam și mai cântam cu „Sfinx”-ul pe la Clubul Politehnicii, „303”, pe la un bar căruia noi îi ziceam „Berea” (o cârciumă pe lângă Sfînta Vineri) și acolo l-am cunoscut pe Dan Andrei Aldea. Era un tînăr care stătea la o masă și ne urmărea. Pe vremea aceea cântam „Kinks”, „You Really Got Me” și „I Need You” și altele și Octav nu știa să facă părțile de solistică, așa, unu la unu. A venit atunci Aldea la noi și ne-a spus că el știe. In fine, așa ne-am cunoscut și am rămas prieteni după aceea... Ca să o mai scurtez, m-am întors la Sighișoara după armată și am făcut o formație care s-a numit „Tarabostes”. Era o idee veche, pe care o sugerase Dorin Liviu Zaharia pe vremuri, denumirea asta care venea de la nobilii daci. Dar nemaiaivînd oameni cu care să cânt și nici instrumente care să fie bune, folk-ul a venit ca o reacție, după dragostea asta de rock. Era mult mai ușor să cânti singur la chitară, iar dacă știai și ceva istorie muzicală era și mai simplu, fiindcă folk-ul românesc, după părerea mea, a plecat din rock și a devenit un fel de rock mai așezat, mai interiorizat și mai textualizat.

–*Cum ai ajuns în Cenaclul „Flacăra”?*

-Am debutat în Cenaclu în octombrie '74. Cu o săptămână înainte debutase Alifantis. Pe vremea aceea, de Cenaclu se ocupa George Stanca (din partea revistei). Înaintea mea din Sighișoara a venit Gigi Niță, care cânta folk și care fusese adus de George Stanca. El fusese la noi și împreună cu Florin Silviu Ursulescu și ne văzuse într-un festival pe care îl organizasem acolo. Când am venit singurul om pe care îl cunoșteam era Marcela Saftiuc, pe care o cunoșteam dinainte. Veneam, după aceea, de multe ori împreună cu ea și la început nici nu știam că ni se decontează drumul. De la ea am aflat. Eu lucram într-o fabrică de textile ca decorator și plecam la amiază din Sighișoara... Am lucrat vreo nouă ani și în timpul ăsta eram și cu Cenaclul... Ei, au mai fost și probleme, știi cum era, tot trebuia să plec și nu voiau să mă lase...

-Bine, dar se impunea, bănuiesc, autoritatea... Chiar, tu ai făcut facultatea și datorită lui? Stii de ce te întreb asta.

-Stiu, știi pentru că au făcut-o alții. Nu, nici o legătură. Ba din contra, vreau să-ți spun că de multe ori aveam sesiune de examene și trebuia să mă duc la Cluj și-mi să amîn pentru toamnă și eu refuzam. Am și renunțat la câteva turnee tocmai ca să-mi fac treaba acolo. Nu, n-a fost niciodată o legătură. Pe vremea aceea trebuia să fii ori foarte bun, ori cu pile foarte tari, ca să conteze. La mine n-a contat nimic, mi-am făcut treaba.

-Ca generație, tu ești „Echinox”-ist...

-Da, și lucrul ăsta se vede foarte mult și în textele pe care le cânt de multă vreme și în felul meu de a fi. A fost o generație extraordinară. Vreau să-ți spun că am cunoscut foarte mulți studenți din București care când veneau la Cluj, veneau ca la o Mecca a culturii, a spiritului.

-Mai plutea încă spiritul lui Blaga...

-Nu neapărat spiritul lui Blaga, dar această generație „Echinox”-istă și-a pus amprenta extraordinar de mult pe tot ce a însemnat chiar civilizația unui oraș.

-Revenind oarecum la perioada „Flacăra”, tu ai avut intuiția marilor festivaluri ce aveau să se desfășoare.

-Da. La Sighișoara am reușit să facem un festival folk pentru care am chemat doi oameni să facă prezentarea. Acești doi oameni au fost Florin Silviu Ursulescu și George Stanca. În acel festival au fost prezenți Dorin Liviu Zaharia care a cântat împreună cu un văr de-al lui la violoncel, niște chestii extraordinare, oarecum asemănătoare cu cele din „Nunta de piatră”. Cânta cu un violoncel care făcea un fel de contra-melodie și suna extraordinar. Mai era Nicu Vladimir, Marcela Saftiuc a fost atunci, Mircea Florian cu „Ceata Melopoică” (cu Andrei Oișteanu, cu Gabi Căciulă) din Sighișoara era Gigi Niță, eram eu... Chiar astăzi mă gîndeam că, uite-te, totuși, din toți oamenii ăștia, n-am mai rămas aici decât eu. Unii nu mai sunt, alții sunt plecați...

-Vorbește-mi puțin despre prietenia ta cu Dorin Liviu Zaharia și mai ales despre faptul că, așa cum spunea legenda, el nu știa muzică.

-Nu, nu, el nu știa să cânte la nici un instrument. Muzică... poate nici pe asta nu o știa, cum să spun, din punct de vedere teoretic. Dar avea un simț cu totul deosebit. Ca să poți să compui ceva fără o bază armonică, să te ajuți de un instrument, înseamnă să ai o capacitate muzicală extraordinară, după părerea mea. Eu n-aș putea. El a cântat și cu Mircea Florian multă vreme, și cu mine, îl acompaniam, dar când cream piesele (de exemplu „Vinoțaii fără vină”) tot timpul a simțit cele mai bune armonii. Stii că o linie melodică poate fi îmbrăcată în foarte multe feluri și poate suna altfel datorită armonizării diferite. Ori el simțea întotdeauna armonizarea cea mai adecvată și care credea că este cea adecvată. De multe ori era și cea mai ciudată. Pe mine m-a surprins pentru că eu aveam alte structuri armonice în minte, cele care existau în muzica beat, normale, clasice, standard. El simțea cu totul și cu

totul alte armonii. De exemplu relațiile major – minor erau extraordinar de frumoase la el. Noi ne-am cunoscut oarecum prin muzică (prin '67, '68, în perioada aceea) după care am trecut din domeniul muzicii (aproape abandonasem muzica) și am intrat în domeniul literaturii. El nu avea nici o pregătire, doar liceul, dar era un autodidact, un tip erudit și citea extraordinar de mult. I-a plăcut foarte mult că la mine avea ce citi. A venit la Sighișoara în fiecare iarnă vreo trei sau patru ani la rând, pentru că în București era greu. El locuia pe strada Lucaci și acolo era cu lemne și nu prea avea. La noi la Sighișoara era gaz metan și venea de prin octombrie, noiembrie când dădea frigul și stătea pînă-n martie. După aceea din martie - aprilie veneam eu în București, stăteam la el și nopțile ne plimbam de la Piața Unirii pînă la Aeroportul Băneasa și înapoi. O noapte întreagă făceam acest drum povestind cîte și mai cîte. Citeam tot ce apărea... Foarte multe amintiri am în legătură cu el. Noi am corespondat, în '68 cînd eu eram în armată.

-Putea fi considerat și un scriitor?

-Da, uite, eu i-am dat o parte din scrisorile pe care le-am găsit, lui Moțu Pittiș și a rămas extrem de încîntat de ele. Eu i le-am dat în ideea de a scrie despre Dorin Liviu Zaharia, de a face o carte.

-In perioada „Flacăra” cine te-a impresionat?

-Primul a fost Victor Socaciu. Victor îmi cînta piesele lui, pentru că noi am stat foarte mult împreună. La început, în turnee, vreau să-ți spun că am stat cu Alifantis în cameră și după aceea cu Victor și mi-a cîntat piese pe care nici nu le cînta în Cenaclu pe vremea aceea. Erau compozițiile lui care mult mai tîrziu au apărut și care mie mi s-au părut extraordinare. Ca profunzime, ca fel de a cînta ca varietate de fraze melodice, Victor a fost incontestabil numărul unu. Sigur, după aceea (fiindcă nu vorbesc numai de cîntăreți) cel mai tare m-a impresionat Radu Gheorghe, prin tot ceea ce făcea, prin dăruirea lui, prin harul lui și actoricesc și muzical care erau deopotrivă de înalte. De Aldea nu mai pot să spun pentru că îl știam dinainte. Dar la mine au fost niște stări contradictorii. Am fost invidios pe foarte mulți dintre cei din Cenaclu.

-Spune-o acum, la „bătrînețe” ...

-Da, deși știam că nu au piese mai bune ca mine, îi invidiam pentru modul în care interpretam. Vreau să îți spun că și Alifantis și Vasile Seicaru, orice piesă ar cînta ar suna bine. De ce? Au în orice caz un feeling și un tremolo și un dramatism... știi să-și vîndă marfa. Eu pe lîngă ei par un tip sec și anost, așa, chit că m-aș strădui ca liniile melodice să fie mai bogate, mai ciudate, mai grele, dar ca interpretare eu n-am atras prea mult atenția, în general. Păunescu chiar avea o vorbă: el are niște piese extraordinare pe care le interpretează foarte prost, dar interpretează foarte bine piesele altora.

-Erai un fel de... bandă de magnetofon a Cenaclului?

-Asta cred că putea fi oricine. Dar hai să zicem că am fost și eu. Am cîntat cu Vintilă cînd și-a tăiat mîna, puteam să cînt piesele lui Socaciu și pe ale lui Doru și ale oricui. După ce vezi sute de spectacole și stai împreună cu ei, nu este mare lucru să înveți piesele tuturor.

-Era concurență între voi?

-Era. Fiindcă la un moment dat sigur că fiecare voia să-și cîștige un loc cît mai important acolo. Pe de altă parte, nu puteai să-ți cîștigi un loc important decît dacă aveai cît mai multe piese pe versuri de Păunescu. Dacă eu veneam cu piesele mele pe versurile altor poeți, chiar foarte buni, eu nu spun că nu le recunoștea ca fiind foarte bune, dar nu-i erau atît de aproape de inimă pe cît îi erau cele făcute pe versurile lui. Pe de altă parte, cea mai importantă creație pe versurile este cea a lui Vintilă. El a beneficiat de texte extraordinare și optzeci sau nouăzeci la sută din creația lui Vintilă din acea perioadă era numai pe versuri de Păunescu, dar a avut avantajul că a avut un șarm atît de puternic și avea o priză la public atît

de mare (chiar dacă nu era, la început, un cântăreț nemaipomenit la chitară sau vocal) încît cred că el a reprezentat pentru foarte multă lume și pentru o perioadă bună, de cîțiva ani, emblema folk-ului românesc.

-*El a fost și cel care a „născut”, ca să zic așa, primul șlagăr folk, care a fost „Pămîntul deocamdată”, după părerea mea.*

-„Pămîntul deocamdată”, după aceea „Hanul lui Manuc”, poți să spui că și „Lordul John” a fost un șlagăr folk, chiar și „Dulce Românie” putea fi...

-*Este un cîntec mai vechi al lui dar cu text schimbat pentru că, versurile erau ale lui Nichifor Crainic și nu se puteau cînta în public.*

-Da, „In țara lui Ier-Ier...”

-Ca și „Făt Frumos”...

-Da, dar „Făt Frumos” este chiar foarte... frumos cu textul lui Păunescu.

-*Dacă tot ai fost atîta vreme acolo și ai prins și „măreția și decăderea” fenomenului, după părerea ta, care a fost motivul decăderii?*

-Eu nu am prins decăderea. Bine, decăderea era în mine. Decăderea era atunci cînd nu mai conta ce se întîmplă pe scenă, ci doar faptul că trebuia să fie o participare cît mai „vînjoasă” din partea publicului, un delir care trebuia să dureze nouă sau zece ore. Ulterior, după ce am plecat eu, s-a ajuns și la unsprezece – douăsprezece ore de program și asta nici nu mai avea nici o legătură cu arta propriu-zisă. Este un lucru bine știut că publicul nu poate să asimileze, timp de zece ore sau douăsprezece ore, totul. Un act artistic se consumă în două – trei ore, ăsta-i intervalul în care publicul are puterea de a recepta și da și semnale că o face. În rest, nu este decît un fel de schizofrenie care nu-și are sensul. De aici a și pornit ruptura mea de Cenaclu. Eu am prins perioada cînd mergeam cinci sau șase oameni la Sala Sporturilor din Timișoara, un oraș extrem de sofisticat și de pretențios din punct de vedere cultural și făceam spectacole cu Marcela Saftiu, cu Dan Andrei Aldea, cu Mircea Vintilă și cu Victor Socaciu. În cinci oameni țineam trei ore, dar erau trei ore de vîrf, după care puteam să plecăm liniștiți.

-*Să înțeleg că Păunescu nu mai avea simțul publicului, că l-a pierdut pe parcurs?*

-Nu, nu, el l-a avut în continuare, numai că a încercat să subjuge sălile pe perioade cît mai îndelungate de timp și chestia asta mie nu mi-a plăcut. Sau nu că nu mi-a plăcut, dar consideram inutil acest demers de ore, indiferent de reacția publicului. În general reacționa, nu pot să spun că nu! Chiar după nouă ore se mai ridica și noi mai cîntam ceva „vînjos”, acolo... Era o nebunie și...

-*Este o dovadă de profesionalism să faci cîntece la comandă?*

-În general eu spun că da, fiindcă și în acest caz încerci să îți pui în valoare tot ce ai și să poarte amprenta ta.

-*Cum îți se pare ceea ce a venit după voi?*

-După noi a mai venit o generație, care nici ea nu mai este așa de tînără, foarte bună însă. Dinu Olărașu sau Vali Serban, ca să nu-ți dau decît două nume dintr-o generație de mijloc care s-a pierdut pentru că din cauza celor dinainte, nu va ajunge niciodată...

-*Pentru că există termenul de comparație?*

-Nu, nici nu trebuie comparați. Fiecare generație își are publicul ei, dar lumea nu-i prea cunoaște și va rămîne tot la generația de început, tot la Vintilă, la Vali Sterian, la Ducu, la Vasile, la Hrușcă, la cei care se știu deja. Cum pot să impui acum un acum un nume? Uite, mă așteptam ca Dinu Olărașu să aibă un impact formidabil, pentru că discul pe care l-a scos este foarte bun și ar fi meritat o soartă mult mai bună.

-*De acord, dar el este un tip mai special, nu este pentru stadion, el este de ascultat acasă. Înțelegi ce vreau să spun...*

-Perfect, dar nu ai nevoie să ascuți și acasă sau nu sunt și destui oameni care vor liniște și care sunt chiar împotriva spectacolelor „grandioase”, a hip-hop-urilor, rap-urilor...? Sunt. De ce nu ies în față? Ce să mai spun de alții, Octavian Bud sau Emilian Onciu, sunt atîția din generația asta de mijloc care ar merita o cu totul altă soartă. Din păcate ei nu mai pot fi difuzați la nivelul celorlalți. Acum în materie de muzică, manager-iatul merge numai pe ce se vinde foarte bine. De exemplu, „Pasărea Colibri”, dacă va face absolut oricare piesă din repertoriul lui Vintilă, va fi bine primită. Orice piesă își va lansa Socaciu sau Ducu sau Vali Sterian va fi, pînă la urmă, bine primită. Ei, cum vor fi primite piesele celorlalți, care nu sunt niște tipi foarte consacrați? Investește cineva ca ele să fie promovate? Aici este problema: nu există egalitate de șanse. Cum să-ți spun, eu mă așteptam să ascult Dinu Olărașu aproape zilnic la radio. N-am ascultat. În schimb pot să ascult Ducu Bertzi aproape zilnic, cu piese nu neapărat mai bune, dar de altă factură decît cele ale lui Dinu și probabil mai cerute.

-*Nu ar trebui să și educăm publicul?*

-Nu există emisiuni de educație muzicală.

-*Nu există sau nici nu ar trebui să existe?*

-Nici n-ar trebui să existe. Dar ar trebui să existe emisiuni de propuneri. Sunt mulți care cîntă, se străduiesc an de an pe la festivaluri, încearcă să aducă noutăți și eu sunt convins că printre ei sunt și valori. Ba mai cred că, dacă din vechile generații ar concura în festivaluri, mulți dintre folk-iști s-ar putea să aibă surpriza să nu primească prea multe premii sau chiar pe cele mari.

-*Pînă la urmă, cine este Adrian Ivanițchi în istoria folk-ului românesc?*

-Hm, este foarte greu de spus... Nu știu... Un bătrîn, acolo, ranchiunos, care îi mai critică pe cei tineri deși le vrea binele... Este foarte ciudat, pentru că eu am citit o grămadă de interviuri cu Seicaru, Hrușcă, Socaciu, Sterian, știu eu, cu foarte multe nume... Pe cuvîntul meu dacă m-am regăsit în ele. Nimeni, dar absolut nimeni, n-a spus că eu am existat în muzica asta vreodată. Ei aminteau de Marcela, de Florian, ba unii de Arpad Domokoș, de Maria Nagy... Poate și fiindcă eu nu stau lîngă ei și nu mă duc toată ziua la București, nu înregistrez, nu mă impun, nu stau pe capul lor. Dar cînd eu făceam folk, ei nu existau. Unii dintre ei erau chiar copii...

-*Este acesta un motiv de „arsură pe mînă”?*

-Nu, poate în suflet...

martie 1999, cu inserturi dintr-un interviu din mai 1997,
Radio ANTENA BUCURESTILOR – „Folk pur și simplu”